

VELIKA NAGRADNA IGRA!

Novi prolećni ciklus **Za vas i vaše prijatelje**

Prvo pitanje: **»Zašto je mladi sekretar kupio limuzinu a ne usisivač?«**
Glavni zgoditak metla

Udoli plačevna našeg književstva

Nenad Grujičić – VRVEŽ, Matica Srpska, Novi Sad, 1985.

Jedan dijalog bezpristrasni i neščadljivi o liriki

A. Mila nam je *Matica* naša na svet izdala trogatelnu pesmaricu junoše našeg Nenada Grujičića, te valja o ovom sočinjeniju, sledovatelno, malčke umstvovati.

B. Mora li se, baš.

A. Kakvo je sokrovište i nije potreba, ali kaže se i gde nema uvarā može se uveselenije uglaviti. Pa da počnemo.

B. Ali naš književnik se prema kritici ne nahodi baš uzdržatelno, on već stalno protiv neke okružnice razlašlje, i svoj čemer većim čini neg što jest.

A. Naše nije da trošicu il tantuz zlatom činimo, neg da bezpristrasno o stvarima sudimo. Knjiga je ova *Vrvežom* nazvana, pa da raščlenimo šta u vrvežu vrvi a šta slovi. Jer veli se stvor slovi, vaška vrvi.

B. Nije valjda. A može li se to namerenje u kratkim čertama izneti.

A. Knjiga je sočinjena od četrdesetak trošica i u pet ciklusa razdeljena, te na kraju s epilogom poduprta. U knjigi se o množini stvari razglaba: od politike, ljudske duše i pokvarenosti čovečanstva, a naročito se govori o zloj ženskoj čudi, pa do svetskih prilika.

B. Ima li štogod da je u knjizi ispušteno?

A. Sve je u knjigu po prilici uneto i sa moralnim poučenijem zakičeno i celi je sastav tako ustrojen da ko god izobražen vkus imade valjalo bi da ovo delce upozna.

B. Čudi me takvo dokazeljstvo, ta nisi li spomeno da od tantuza ne valja zlato činiti.

A. Polako, nemoj se univati. Umstvovanije umerštvijajet udvornošću.

Prvo ćemo primetbe o ženskom polu iz ovog delca navesti. Žene su ovde poglavito: *tankonoge mile kurve... havarisane babetine... sestre čarapuše... strip-curice... žene prečagulje (blebeću o rasolu i cicvari)... žene svadalice (peru onu stvar i perušaju se u krevetu)... mi-logrle tračare... bestidnica (ispira runo među nogama, trlja klitoris - čitajući Bibliju)... gerle iz javnih golubarnika... cure pustahije etc.*

Šta dakle čitatelju ovde predstoji i šta sleduje iz ovih redova teško je razabrati. Očigledno je da naš lirik nije subtilan i da na ženski pol mnogo ne daje, već da sugubo sujeljubije uzdiže. On se svoje ženstvenosti odriče, kanda, svoje anime i samo stremi svojem animusu sve stremljašćesja i talambasajuči bez očesa u podrugateljnost. A podrugateljnost je zla mater lirike. Moderna lirika poznaje ironiju, i sumniteljnost i sujetstvo i prekojestestvo etc, ali podrugateljnost je prezrenija vredna jer ona je poput pendžera kroz koji izumlenije beži.

B. Kanda naš junoša na jednu žicu svira.

A. Po prilici tako, a ponekad i u prste duva.

B. To, kako u knjigi piše, kad *glode svinški papak*

A. i *vruću kožuricu... i klizav vrući čvarak... ili kad veli:*

*Nema opravdanja za cene na pijacama bosanskih gradića
Za šerpu mladog kajmaka-ručni sat
za ručni sat-par kobasica,
za kobasice-bokal benzina...*

B. Ovde nema, takode, vježestva i vkusa.

A. Vkusa nema, ali imade visprene kritike koja na polzu može biti.

To nije obozritelno, ali naš junoša upire prstom u nepravdu da se za kobasice (istina ne navodi se mera) može dobiti bokal benzina, a sledstveno tome za bokal benzina šerpa mladog kajmaka) da li šerpa i kajmak, o tome nas ne izveštava) etc. Njegova se izraženija mogu učiniti opora kao kad kliče:

Biće to, druškane,

savršen treptaj detinjstva... ili Osvrni se,

obrni,

spotakni, baja,

valja ispod nokta

i za sutra nešto ostaviti.

ili: brbljamo koješta,

odoka zaključujemo

savest nas grize

ili: zalud lavež pasa i pesma propalnice u

tmini,

zalud pati pesnik... etc.

Nepokolebljivo istonoljublje je ovde u dejstvu, kako veli jedan naš varoški kritiker.

B. Ali mi se stalno motamo oko istine a o liriki ne rezoniramo.

A. Gdigod imade ovakve istine, kaže se, tu lirika nije udjeonik.

Zato ovde o liriki i ne možemo razglabati. Jer kako ćemo kad su ovde reči poput krajcare što zvonu ko jarljiva uadbenica i sve se ko čiriš lepi za ono što je tek isto naumila.

B. Ti veliš da ovo glagolanije jest izlišno, jer ni koliko jedan prost gitarmajstor nas ne može vohititi.

A. O kolj krasen jezik! Mastiloprolitje. Sirječ, sve je u ovom delcu kao na kakvoj afiši ili žurnalu voopte prosto i bez temnosti i u nekakvom modšrajberskom razstrojeniju što se dohvata samo uvovrednih ihova i uhova *kožurica, krčmica, goluždrihah fetusa, jezičaka, prculjaka, okica, šličica, rečca...* a na sve ovo umstvovanije dolazi jedan cupšpajz:

Sad niz puste drumove

čaća čaću

babo babu

preslišava gde je pogrešio.

Evo udoli plačevne našeg književstva i bezčuvstvija. A na sve ovo valja spasiletni spomenak sočiniti: skudoumno je delce što sam čito

bolje da sam po varoši skito.

POŠALJI MI PISMO, OKRENI MOJ BROJ

Jedva čekam da se pojavi *ADRESAR PISACA JUGOSLAVIJE*. Verujem da će se obradovati i sve druge čitateljke, kao i brojni ljubitelji domaće književnosti. Najzad ćemo otkriti ko su naši pisci, gde žive i šta su napisali do sada. Imaćemo ih sve na spisku. Prvi put na jednom mestu okupljene po abecednom redu, oslobođene sujete, međusobne netrpeljivosti i jezičkonacionalnih barijera.

Pretpostavljam da je *Adresar* namenjen, pre svega, čitaocima koji bi želeli da pišu piscima, da se dopisuju sa našim književnim veličinama i manjinama, kako bi saznali šta naši omiljeni autori doručkuju, šta račaju, šta večeravaju, kada najčešće pišu, šta najradije pišu, zašto uopšte pišu i još stotine zanimljivosti iz njihovog života. Zato je, kao takav, dotični *Adresar* nepotpun.

Zašto u *Adresaru* nisu objavljene fotografije pisaca? Uz mlade pisce poželjna bi bila fotografija iz najnovijeg vremena, a uz stare pisce, ukoliko nisu zadovoljni svojim trenutnim izgledom, mogla bi se pojaviti fotografija iz najljepših dana. Mislim da je to neophodno za uživanje u lik i delo književnika. Uz to, neki od pisaca, barem pretpostavljam, stekli bi na taj način svoje nove obožavateljke a neka od pisama ponela bi tako tople reči, izjave ljubavi i vernosti do groba.

Čini mi se kako ne bi bilo loše kada bi uz navedene podatke, uz svako ime stajali i podaci o telesnoj težini, visini, obimu grudnog koša, boji kose, brade i očiju, dubini glasa. Ne bi tako naši književnici izgubili nešto od svoje književne veličine, ali bi nam postali bliži, draži, ljudskiji. Pristuni sa svim svojim vrlinama, ali i sa svojim manama. Lako bismo ih prepoznali na ulici, na televiziji, u šetnji parkom. Mogli bismo da im izrazimo otvoreno poštovanje, zatražimo autogram, da se obradujemo kad ih ugledamo, da budemo ponosni na njihovu blizinu. Ovakvo, ostaje nam samo da se nadamo da će oni odgovoriti na naše pismo, na naš telefonski poziv, na našu čitalačku znatiželju.

U nadi da ćete moje primedbe barem pročitati

Vaša
Lolita

Literarna družina (u dvorištu)

JEDNOM I NIKAD VIŠE

daje na javnu raspravu plan izdavanja pisaca i književnosti

1. Anonim: PILE NA RAŽNJU (pesmarica, miljenica)
2. Nepoznati savremenik: BABA, TARABA I BARABA (eseji)
3. Klasik (ne slaže se sa svojim odgovorima): PITANJA I ODGOVORI
4. Sredovečni ljubitelj lirike: ODRIČEM SE SVASTIKE (melodije i ritmovi)
5. Goran Stojović: PREVELA ME MALA ŽEDNOG PREKO VODE (sa francuskog)
6. Alija Mrković: EVO IMAM TRI TOVARA BLAGA (aforizmi)
7. Lokalni pojeta (voli svinjetinu): DA PRESVISNU ŽICE TAMBURICE (pesme iz šifonjera)
8. *ADRESAR PISACA* (poučno štivo u kome možete utvrditi da svi živi pisci imaju telefon a da ga mrtvi nemaju)
9. Vaš omiljeni pesnik: KAKO SAM PRESTAŃ DA SISAM (iluzije)
10. Litl Majkl: MILE VOLI DISKO (puste lovine mladog sekretara)

Konkurs je otvoren. Vaša mišljenja ćemo razmotriti, ali ne očekujte previše. Danas ima malo mislilaca a još manje onog o čemu bi valjalo razmišljati. Zato ne gubite vreme. Izričito ne prihvatamo sugestije – sve drugo je dozvoljeno.